

OPRAVY A DOPLŇKY

K 1. svazku:

Str.

50, v. 808	ohně m. okně
158, v. 6	škrť se čárka
184–185 a 488	všude hura m. hurah
241, ř. 2. zd.	a m. A
390, ř. 25	⟨přes⟩ m. ⟨přese⟩
402, ř. 8	1832 m. 1835
ř. 23	za variantem <i>zmýje O2 O15</i> se doplňuje <i>R37</i>
430, ř. 18	<i>z pozůstalé</i> m. <i>z pozůstalosti</i>
456, ř. 16	jedině <i>patří čest</i> m. <i>jedině čest</i>
457, ř. 19	1833 m. 1835
462, ř. 20	za slovem <i> které </i> a za druhým slovem <i> prolévati </i> se doplňuje <i> Z </i>
ř. 25	Nech, starče, m. Nech, starče!
463, ř. 12 zd.	doplňuje se: 9 <i>krasné,</i>
ř. 4 zd.	<i>účinu</i> m. <i>účinku</i>

Texty z Poznamenání (Bratři), Malého sešitu (náčrt Máje) a Zápisníku (Bratři a dokumentační citace ve vydavatelských poznámkách 1. a 2. svazku) mají definitivní podobu ve znění tohoto třetího svazku.

K 2. svazku:

Na str. 327 doplňujeme různočtení k str. 118, ř. 24 – 25:

Věta *zaváňelo osení líbezňě i sladce zdol i na temenu hory* je na rkp. str. 4 Zápisníku vepsána mezi řádky zatažením do řádky 6, kde je před spojkou *a* na konci řádku začátek slova *zavá-*, pokračování je pak vepsáno na okraje mezi řádky 6 a 7. Rázem písma se tento mezirádkový vpisec, vzniklý nejspíše jako okamžitý doplněk nebo snad krátce po dokončení zápisu Snu, docela shoduje s okolním textem. – Ve svém vydání Pouti krkonošské z roku 1968 (nákladem Muzea Podkrkonoší v Trutnově), jejíž znění Králík vytvořil tak, že sloučil Sen a *R12*, který jedině považuje za autentický, vpisec do textu nepojal. Hodnotil

jej totiž jako stylisticky nevhodný, i kdyby byl jeho autorem Máchův (str.[24]). Autentičnost vpisku je podepřena tím, že motiv v něm obsažený má obdobu ve znění „na vysoké skále / v zeleném osení, / jenž libě zavání / večerní krajinou“ v písni Neroztál snít ještě (srov. I 147), otištěné v Květech 1835, což je i pro Králíka nepochybným kritériem Máchova autorství (tištěný pramen – T).

K 3. svazku :

Na str. 35, ř. 7 a na str. 48, ř. 28 jméno *Trelawney* je třeba emendovat na *Trelawny*.

Na str. 68, ř. 12 jméno *Herz* je třeba emendovat na *Hertz* a v ř. 26 *Skjöldebrand* na *Skjölgebrand*.

K str. 424 – 425 k heslu *Na Bezdězi* (122, 15) :

V Brantlově knize o Bezdězu, na niž v jiné souvislosti rovněž upozorňuje Panáček (srov. zde str. 448), jsou tři litografické přílohy. Třetí z nich zobrazuje vrchol Bezdězuz pohledu od poslední kapličky směrem k velké věži. Několik detailů (paprsky zapadajícího slunce, pronikající protrhanými mraky, průhled branou, u níž roste stromek, žena s plnou loktuší na zádech, klečící v modlitbě před kapličkou) spolu s celkovým laděním (siluety dvou poutníků stoupajících vzhůru, s dlouhými vrženými stíny) do té míry připomínají Máchův Večer na Bezdězu, že by litografie bezmála mohla sloužit za ilustraci k této próze; je ovšem nejméně o tři roky starší. Uváží-li se, že modelem pro Máchovu Marinku byl Schadowův obraz Mignony (srov. II 341), jakož i to, co bylo zjištěno o Máchově vizuální paměti (srov. zde str. 524), zdá se pravděpodobné, že se reminiscence na Brantlovu litografii podílela na konečné textaci Večera na Bezdězu. Znamená to zřejmě, že při genetickém zkoumání Máchova díla bude napříště ve zvýšené míře třeba přihlížet i k podnětům povahy nejenom písemné.

K str. 444 k heslu *Fridolin* (200, 25) :

Obliba Štěpánkova dramatu se vysvětluje zejména vlivem mimořádně frekventovaného kazatelského exempla se stejným tématem (srov. F. C. Tubach, Index exemplorum, Helsinky 1969, typ č. 2205), jež je v naší tradici doloženo od 14. století, počínajíc Klaretovým Exmplářem, kde je zařazeno pod č. 47.

K str. 468 – 469 k heslu *Unteršperk* (265,6) :

Ve studii Úvaha genetická (Krkonosé – Podkrkonosí 2, 1966,

str. 222 n.) vyložil L. Bulín genezi Pouti krkonošské jako Máchův pokus vyjádřit ideu obsaženou původně ve Snu útvarem blízkým historické povídce, totiž pověsti. Na rozdíl od nás ji však vidí ve vztahu k podání o Krakonošovi (motiv starce, který v závěru Pouti nahradil ženskou postavu) a k pověsti blanické (motiv každoročně se probouzejících zmrtnělých lidských bytostí). Kromě toho juxtapozicí scén z Erbenovy pohádky Dlouhý, Široký a Bystrozraký a z Máchovy Pouti krkonošské naznačil obdobu, kterou lze přesněji charakterizovat jako shodné použití motivu hojně frekventovaného ve folklórní slovesnosti a námi klasifikovaného jako motiv náhlého magického spánku.